

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. DIONYSII || CARTHVSIANI, DE || DOCTRINA ET REGV-||lis
vitae Christianæ**

Dionysius <der Kartäuser>

Coloniae, 1577

VD16 D 1959

De moribus mulierum 23.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60177)

temperatae sunt concupiscentiae, ita & actiones, sanguine iam refrigerante in ipsis. At vero qui in statu sunt medio iuventutem & senectutem, qui & communiter iuvenes nuncupantur, prout iuvenes ab adolescentibus distinguuntur, habent de moribus senum ac iuniorum, quicquid in illis laudabile est.

De moribus mulierum.

Artic. XXIII.

Prover. 9.

Fallax gratia, & vana est pulchritudo: mulier timens Dominum, ipsa laudabitur. Mores mulierum laudabiles hi sunt.

De honestis foeminarum moribus.

REGVLA I.

Mulieres ex natura solent communiter esse verecundae ac timidae, per quod à multis retrahuntur excessibus. Ex naturali quidem dispositione imperfectiores sunt viris, & honoris ac bonae famae sunt cupidae: idcirco inhonorationem ac diffamationem verentur. Verecundia autem est timor de honestationis. Informandae sunt ergo, vt Deum salubriter formidare addil-

H. DE VITA CHRISTIAN. 229
addiscant, & de vitiorum turpitudi-
ne ac inhonestate, in præsentia vultus
diuini semper verecundentur.

REGVLA II.

Mulieres communiter sunt
compassiuae, misericordes,
atque ex compassione ad ste-
rum procliuës. Habent nanque com-
muniter cor molle ac tenerum: Hinc
dura & aspera ferre non valent, & si
alios videant talia pati, mox condo-
lent.

REGVLA III.

Mulieres in suis inclinationibus
& affectionibus sunt intensae ac
vehementes, & quales sunt, ta-
les sunt valde. Quod in bonis quodã-
modo bonum est: in malis autem ma-
lum est nimis. Mulieres quippe in ra-
tione sunt debiles: Idcirco non bene
sciunt se refranare nec vincere. Vnde
quae misericordes, sunt valde miseri-
cordes: & quae crudeles sunt, sunt val-
de crudeles: & quamuis in principio,
antequam fuerint notae, sint aliquali-
ter verecundae, tamen cum fuerint no-
tae, atque fiduciam sumpserint, ita se
habent & agunt, quod etiam viri tali-
ter se habere ac agere abhorrent.

*Aut te ardẽ
ter amat, uel
te capitali-
ter odit.*

Eccle. 25.

Ideo in Ecclesiastico scriptum est: Nō est caput nequius super caput colubii, & non est ira super iram mulieris. Omnis plaga, tristitia cordis, & omnis nequitia, nequitia mulieris. Commorari leoni & draconi placebit, quā habitare cum muliere nequam. Informandæ sunt ergo puellæ ac mulieres, vt defectum naturæ ac rationis student emendare, atque supplere per dona gratiæ, & auxilio diuinæ illuminationis, & per quotidiana incrementa virtutum. Porrò vituperabiles mulierum mores sunt isti.

De improbis fœminarum moribus.

REGVLA I.

Mulieres communiter sunt passionum suarum imitatrices: & hoc ex rationis contingit debilitate. Docendæ sunt ergo, vt per virtutes morales appetitum suum sensitivum subijciant rationi, & carnem in obsequium spiritus redigere nō desistant, nec aliquid appetant, agant aut proferant, nisi secundum recte iudicium rationis,

RE-

REGVLA II.

Mulieres solent esse verbosæ & garrulæ, quod ex sapientiæ cōtingit defectu, cū Salomō dicit: Stultus verba multiplicat. Et rursus: Vidistis hominem velocem ad loquendū? Stultitia magis sperāda est, quā illius correctio. Hinc in Ecclesiastico scriptum est: Gratia super gratiam, mulier pudorata, sancta & tacita.

Eccle 10.

Prouer. 29.

Eccle. 26.

REGVLA III.

Mulieres solent esse contentiosæ, quoniam passiones suas faciliter reprimere nequeunt. Cū enim sint cupidæ honoris ac laudis, aspernationem & vituperationem non ferunt tranquillè: imò ex hoc irascuntur & litigant, quemadmodum legitur in Tobia de puella increpata à deuotissima Sara, quæ puella respondit indignans: Iam ex te non videamus filium aut filiam super terram interfecti virorum tuorum. Nunquid interficere me vis, sicut interfecisti septem viros?

Tob. 3.

REGVLA IIII.

Mulier

Mulieres solent esse curiosæ, & circa cultum atque ornatum suum multum intentæ: quia, ut patuit, avidæ sunt honoris laudisque propriæ, & defectum naturæ conantur per additamenta artis supplere. Sed instruendæ sunt, quàm periculosum sit istud, ut patuit suprâ de vestimentibus & ornantibus se pompose. Estque contra apostolica documenta, cum beatissimus princeps dicat Apostolorum: Mulierum non sit extrinsecus capillatura, aut circumdatio auri, aut indumenti vestimentorum cultus. Vas quoque electionis, prima ad Timoth. Volo, inquit, mulieres esse in habitu ornato, id est, decenti, cum verecundia & sobrietate, ornantes se non intortis crinibus, aut auro, aut margaritis, vel veste pretiosa. Studeat ergo Deo in puritate cordis placere, & suis maritis in Deo.

1. Pet. 3.

1. Tim. 2.

REGVLA V.

Mulieres solent esse inquietæ, mobiles: atque instabiles & hoc ex cõplexionis mollitie, & rationis defectu progreditur. Nã & phantasias, & imaginationibus faciliter inuoluuntur. Veruntamen ista non sunt universaliter

DE V
uersaliter
sunt v
suis vi
ralibus
Iudith
ra. Pos
uersis
non su
nibus,
iuxta c
soleat
nusqui
gis pra
reform
ca vitia
nioren
ta siue
stolus,
mentis

De ijs,

uem, p

DE VITA CHRISTIAN. 233

uersaliter vera: imò sc̄eminæ quædam
sunt valde prudentes, constantes, &
suis viris prudentiores, siue ex natu-
ralibus, siue ex gratiæ donis: sicut de
Iudith, Abigail, Hester narrat scriptu-
ra. Postremò nunc introducta de di-
uersis diuersorum hominum morib⁹
non sunt ita accipienda, quasi in om-
nibus, aut necessariò ita sit, sed quòd
iuxta communem naturæ cursum sic
soleat esse. Imò ad hoc niti iugiter v-
nusquisque debet, vt iuxta diuinæ le-
gis præcepta ac documenta refrænet,
reformat & regat seipsum, & contra
ea vitia fortiùs reluctetur, ad quæ pro-
norem se sentit ex dispositione inna. *Ephe 4.*
ta siue contracta, sicut hortatur Apo-
stolus, vbi ait: Reformamini spiritu
mentis vestræ.

*De ijs, quæ specialiter spectant ad mi-
lites. Articul. XXIIII.*

Esto vir fortis, & pugnemus
pro legibus Dei nostri, &
pro populo nostro. Quam *2. Reg. 9.*
uis ad quemlibet spectet ci-
uem, pro defensione boni communis
pugnare;